

Az előfizetés ára:
 egész évre 8 frt.
 fél évre 4 frt.
 negyed évre 2 frt.
 Kérjgyzőknek és néptanítóknak:
 egész évre 6 frt., fél évre 3 frt.
 Egyes szám ára 10 kr.
 Előfizethető és egyes lapellátás nyokat venni lehet a kiadóhivatalban. Traub B. és társa, Valentin Károly, Böhm M., Luzsovics L. Veidinger N.
 üzletében és a főudhánytözsében.
A hirdetések ára:
 Mindenkor árjegyzők szerint. Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 k. Nyilvterben egy sor . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu lap.

Hirdetéseket elfogad: Kalföldöm: Barek J. és Társa Erfurtban. Haasenstein és Vogler, Steiner A. Hamburgban, Daube G. L., Knott Ignác Frankfurtban, Oppelik A., Schalek Henrik, Mosse Rudolf, Bécsben. Magyarországon: Newberger és Braun, Goldberger A. V., Lang Lipót, Schwarcz Gyula Somogyi E. „Első magyar nemzetközi irodá"-ja Budapesten, kiadóhivatalunk és Janovszky H. királyutczában levő hirdetések felvételé irodája Pécsent.

Megjelen hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.	Szerkesztőség: Király-utca 20. sz. Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.	Kéziratok nem adatnak vissza.
---	--	-------------------------------

Tanulságok.*)

Semmi ellenvetésünk nem lehet, hogy az eszéki hid catastrophájából eredett büntügy végtárgyalásánál részben bpesti és országos hírt ügyvédek szerepeltek, mint védők; bár őszintén bevalljuk, hogy a pécsi ügyvédi karnak erőiből is bátran kitelt volna a két védő és ezek is megfelelték volna minden tekintetben úgy az ügy fontosságának, mint az országos reklámnak, mely azzal üzetett és bizony az itteni ügyvédi testületre is nagyon reafért volna az ez ügyben tapasztalt közérdeklődés.

De végre is a mellőztetésért számoljanak önmaguknak a vádlott urak és a bpesti főlapok, melyek e téren is vajmi keveset törődnek a vidéki érdekekkel; mi ezért szemrehányást nem teszünk, sőt hogy így esett meg, még köszönettel is tartozhatunk, mert a lefolyt tárgyalás s ebben épen az idegen elemek szereplése egész tárházát tünteti fel a tanulságoknak úgy

*) A fenti tárgyilagosan tartott közleménynek szivesen adunk helyet, bár azt nem mindenben osztjuk is. A cikkirő azon panaszát illetőleg, hogy a vidéki lapok a büntügyi végtárgyalásokról nem igen hoznak tudósítást, szükségeen tartjuk megjegyezni, hogy lapunk amint eddig, úgy ezután is szivesen fog tért adni a végtárgyalásokról szóló közleményeknek a így az ügyvéd urak a hiányon könnyen segíthetnek. Szerk.

az ügyvédi karra, mint a jogszerető közönségre és az igazságszolgáltatás közegeire nézve. Foglaljuk össze röviden e tanulságokat.

Első sorban felvetette újból magát az ügyvédi kérdést összes árnyoldalaival és nehézségeivel. Előttünk áll az ügyvéd bizonytalan helyzete, látjuk nehéz létküzdelmét, vergődéseit, hogy az anyagi gondok között megővja vénekek és jellemének tisztaságát, látjuk a pályája ellen minden téren felbukkanó ellenszenvet, a kormánytól kezdve az utolsó bírói közeig, a hatóságoktól bármely más testületig. De nem csak a külvizonyok nehézményei, hanem e mellett a kor beléletének szörnyü sivársága is szembe-tűnik; az összetartás hiánya, a testületi szellem lazasága, a tudományosság és a társadalmi téren egyaránt tapasztalható erdektelenség, a kamarai rendszerrel mivel sem törődés, a pessimismusban való stoicus megnyugvás, mindez felmerül előttünk és önkényt kérdezzük: meddig tarthat e helyzet és hol, mikor várhatunk orvoslást?

Nem a liberalismus megtagadása, vagy a jelenben tapasztalható conservatív szellem terjedésének nyomása alatt vallom be abbéli nézetemet, hogy az ügyvédi állás teljes tekintélyének

visszanyerésére csak egy mód van s ez a numerus clausus, vagy az ügyvédek létszámának meghatározása.

Felmerült e kérdés már az ügyvédi rendtartás meghozatala előtt, de elejtették s ez könnyen érthető volt, egyrészt sokat vártak a kamarai rendszertől, másrészt nem lévén még szabályozva a tudórság és praxis, másrészt a jogi akadémiák kérdése. Amde a kamarai rendszer épen arra szolgált eszközül, hogy egész ridegségében tárta fel az ügyvédség bajait, de megvonva a kellő autonomiát, érdekeit olyanok ellenőrzésére bizta, kik e karnak a priori ellenségei voltak. Később igyekeztek a tudói kötelezettség és a gyakorlati idő kiterjesztése által gátat vetni a terjedésnek, de ez szintén nem felelt meg a várakozásnak,

Ekkor újból sürgették legtekintélyesebb jogászaink a szám kényszer behozatalát, de bár Ausztriában többséget nyert ez elv, nálunk alig tudott jelentőségteljes kisebbséget szerezni a karban, mert most már politikai tekintetek kezdettek irányt adók lenni. Pedig az ügyvédi állás nyomorainak az ügyvédi létszám óriási nagysága egyik fő oka, a perek és jogügyek nemcsak hogy nem szaporodtak azon

A „Pécs“ tárczája.

Föld Cyrillus műve: az Atlanti oceán alatti táviró.

Irta: Vécsey István.

(Felolvasatott a „Pécsi keresk. önképző és betegsegélyző-egylet"-ben 1884. nov. 23-án.)

A magyar tudományos akadémia 1833-ik évben pályadíjat tűzött ki e kérdésre: „miképp lehetne Budapesten a magyar játékszint meg alapítani?"

Két nevezetes pályázat érkezett, tervet, tanácsot szolgáltatandó a kérdés mikénti megoldására. Az egyik azt tanácsolta: építtessék a színház a ország pénzéből; a másik tanácsadó azt javalta, építtessék a színház magan pénzén, a tőkét pedig szerezzék be részvények útján.

Fáy András kitünő írónk ideája győzött gróf Széchényi István terve felett!

És valahányszor nagy mű alkotásáról van szó, közvéleményünk mindig Fáy András projectuma szerint kívánja a létesítést, utalva az államra, a kormányra. Széchényi javaslata ritka, szörványos esetekben talál követőkre.

Büszkén említiük a legnagyobb magyar nevé, műveire kérkedve mutatunk; dicsvágunk szintén bizik valahányszor Széchényi

geniuszáról szólunk és még sem az ő nyomdokán haladunk.

Csak az állam, csak a kormány; az vegesse a nagy munkát, mi pedig megtagadjuk azt, kit a legnagyobb magyar nevével megtisztelünk.

Megtagadjuk pedig azért, mert azon út, melyen Széchényi geniusza haladt, a rögös, görnyedelmes, fásaszto, lelki- testi erőigénybevevő, komoly cselekvés, a munkás kéz útja.

Sokkal könnyebb a másik uton haladni, hiszen ezt mások készítik, tartják fenn; felülete oly sima, mint a szalon padlózata, a kitűzött célt ezen az uton fáradság nélkül lehet elérni.

És mégis, midőn a könnyen elért célhoz értünk, azt tapasztaljuk, hogy csak időt pazaroltunk; eredményt nem mutathatunk fel, nyerni nem nyertünk semmit s a mit kivívni óhajtottunk, az még mindig a távolban dereng, melyhez egyedül a Széchényink utalta uton juthatunk.

És ezen út?
 Ezen ut a kereskedelmi geniusz útja!
 Azon szellem útja, mely Széchényinkben oly dicsőségesen tündöklött!

Azon szellem útja, mely a dunagözhajózást, a lánchidat, a tiszta-szabályozást és ezer sok más terepelt!

Azon szellem útja, mely Magyarországot

ezred éves álmából felrázta s hazánkat a kultúra hazájává emelte.

Csak ha Széchényink utjain haladunk, fogjuk szeretett hazánkat nagygyá, dicsővé tenni; gazdagok leszünk; lesz mindenünk, még kényelmünk is, sőt a luxus követelményeink is hódolhatunk és nem fog oly szegényletes dolog érni, mint a csángó-ügy, mert lesz pénzünk s ha kell, a jótékonyaság oltárára csengő pénzt teendünk, hazafiságunk sem fog az erszényig terjedni.

Nekünk a kereskedelmi szellemre és ezen szellem papjaira, kereskedőkre van szükségünk.

És mivel ezen kör nemes törekvéssel, a kereskedelmi szellem tüzét fejleszteni hivatott, a hazafiság nagy művét zajlatlanul végzi, a legnagyobb magyar példáját követve, zászlaján jelige gyanánt fényeskedik:

Tengerre magyar!

Sokan hangoztatják ezen mondatot, de kevesen cselekszenek a mondat értelme szerint és ha a cselekvés tengerre kell szállanunk, akkor a kormányra dörgünk s követeljük tőle, hogy fesszite ki hajóink vitorlát.

Pedig mily dicső a kereskedőnek mozgási tere, kitűnik mihelyest szét tekintünk a művelt nemzetek művei között.

Ki vezérelte Vascó de Gamát? ki vezé-

arányban, mint az ügyvédek száma, hanem tetemesen apadtak és az újabb törvények és a közigazgatás terén hozott rendeletek még folyton gondoskodnak az apadásról.

Igy az összezsugorodott anyag folyton szaporodó ügyvédek között szét és gyakran aránytalanul. A szaporodással együtt jár a karbani elvezénylés és ez okozza ismét azt, hogy sokan oly ténnyé és oly utakra szorítottak, a melyek hivatásuknak meg nem felelnek. Igaz, hogy az említett kényszer behozatala számos existenciát fog tönkre tenni, az átmenet processusában több kitérő lehetőség is idegen ténnyé szorulna, de ez mindenütt így van, hol a baj orvoslásánál erős, de hathatós rendszabályok alkalmazhatók. Mégis számszorta csekélyebb lesz az e feletti elkeseredés ama hatás nagyságával, mely ama kiváló, politikailag és társadalmilag nélkülözhetetlen testület tekintélyének emelése által minden irányban mutatkozni fog.

De nem pusztán a nagy létszám oka a fentvázolt bajoknak, az okok között ott találjuk mindjárt az ezen kar elleni általános ellenszenvet, melyben egyaránt osztoznak a törvényhozás, a hatóságok, sőt még a bíróságok is. Hiszen tudjuk, hogy a törvényhozás legutóbbi ténykedésében is mindenütt az ügyvédi jogkör megszorítása mutatkozik, tudjuk hogy a kamarák emlékiratai, felterjesztései, panaszai legelőbbször még csak feleletre sem érdemesítettnek, hogy a hatóságok és bíróságok mily lazán bánnak a zúgprókátorsággal, hogy szemet hunynak a leggyalázatosabb hivatalos visszaélések felett is, hogy eltűrik, hogy nem csak egyes tisztviselők, hanem gyakran az egész személyzet a legnyíltabb módon ügynökséget, irodát vezetnek, vagy hivatalos ide-

jök nagy részét magánszolgálatokra használják fel.

Nem foglalkozunk szűk terünkkel fogva ezen megmagyarázhatatlan ellenszenv tüneteivel, elég ha azt teszünk hozzá, hogy ez is csak a folyton terjedő társadalmi romlottság egyik ága, mert ma már nincs semmi eszéköz, mely tiltaná részt nem venni a mások hasznáiban.

Alig tévedünk, hogy végre is nem késik az idő, midőn e tarthatatlan helyzet végorvoslása be fog következni, mert az ez iránti követelményt ma már nem csak az ügyvédi kar hangoztatja, hanem mindinkább szaporodnak az igazságszolgáltatás körül tapasztalt visszaélések miatti panaszok is. Szem előtt tartva ezt, nem szükséges külön is rámutatnunk a testületi szellem, az egymás bajai és viszonyai iránti érdeklődés szükségére; csak az összetartás, a tudományos haladás és a társadalmi élet teréni egyittét által érhetjük el azt, hogy saját erőnk értéke már itt, de kielé is meg fog becsültetni s épen ezért az itt működött országos hírű, de idegen ügyvédek jelenléte tanulságul szolgál arra, hogy bizva saját erőnkben kimutassuk, miszerint nincs oly ügy, mely akár fontosságánál, akár hírnél fogva külföldre szorulna. Am ebből kifolyólag felmerül a másik tanulság is, t. i. ama törekvés szükségére, hogy ügyvédeink működése lehetőleg nyilvánosan ellenőriztessék.

Mig a fővárosi sajtó rendkívül sokat tesz az ügyvédi és főleg a védelmi téren való szereplés népszerűsítése körül — addig a vidéken e tekintetben a lapok rendkívül hátramaradtak; csak elvétve van egy-egy ügy, melyet említésre érdemesnek találnak s ekkor is a legföltékenyebben óvakodnak minden dicsérettől, sőt még restellik felemlíteni a védő nevét is. Ekkor aztán nem lehet csoda, ha a

közönség sem érdeklődik a tárgyalások iránt, már pedig csak a nyilvánosság hatása alatt fejlődhetnek ki a szunnyadó erők. A minapi tárgyalásra egybegyűlt nagyközönség gondoljon arra, hogy akárhány e teremben tárgyalást így bir kiváló fontossággal, vagy drámai színzettel, hogy az itt szereplő védők között is van elég, kinek akár elmele, akár tudományos képzettsége, avagy szóközi ereje kiérdemli a hallgatóságot és elismerést számíthatnak; jusson eszébe a sajtónak, hogy nem csak a kitérőt ügyek sorrendje, hanem igen gyakran annak tárgyalása és elintézési módja is érdeklő olvasóit és ezek ismertetése nem csak a szereplő ügyvédekre, hanem az ügyvitelre nézve is legtöbbször üdvös hatással leend. A kimerítő és minden részletre kiterjeszkedő tárgyalás feltűntette annak szükségét is, hogy ma már az ügyvéd szereplése elkerülhetetlen, a bírói közegeknek számolnia kell e kérdéssel és így semmi szükség sines, hogy a sok helyütt már az előnyomozás kezdetétől fogva feltüntetett félelmüket az ügyvédi beavatkozástól documentálják. Valóban sajnós, hogy az ügyvédek hivatásának körébe tartozó számtalan tér van még, melynek művelésétől elzárják őket s melyet óriási küzdelemmel lehet csak meghódítani, de az is szomorú jelenség, hogy az ügyvitel körül tapasztalt ferdeségek épen akkor hagyatnak sok helyütt orvosolatlanul, midőn arra az iránt az ügyvédi karból jön a figyelmeztetés és leggyakrabban a fiatalabb elemek tetszelegnek maguknak abban a törekvésben, hogy az ügyvédi ténykedést megnehezítsék.

Csak általánosan foglalkoztam e kérdésekkel, minden személyeskedés vagy ellenszenv nélkül, bár kimondom nyíltan, hogy e téren legkevésbé sem ártana sokkal ridegebben és szí-

relte a nagylelkű Columbut? ki más, mint a kereskedelem szelleme!

És ki építette ama temérdek palotát, mely itália városait nevezetessé teszi? a kereskedelmi szellem, mely a pátriárusokat képessé tette a művészetek megértésére, támogatására.

De önök előtt mind ez ismert dolog, hiszen ápolni és fejleszteni, magokat hazafias, fenkölt szellemű, merész vállalatokra erős férfiakká törekcsenek önjerejükkel művelni.

Önök ismerik a kereskedelmi világ herószait, ezekről szólanom felesleges, de engedjék meg, hogy pár rövid vonással egy mű alkotását körvonalozhassam, melyet egy kereskedő kezdeményezett és melyet sok küzdelem közepette diadalra vezért.

Ezen mű az Atlanti tenger fenekén nyugvó táviró huzat. Azon férfi pedig, a kinek gondolatában legelőször az eszme megszületett a két világrész összekötni, Field W. Cyrius, new-yorki kereskedő.

Az ő gondolata, az ő fáradsága teremtette az atlanti kábelt, a mely pedig oly mű, melyre még csak gondolni is merészség volt.

A villamos távirás mestersége alig ötven éves, mégis oly népszerű lett, miszerint minden művelt országban bámulatos gyorsasággal fejlődött s ma már az idő és távolság leküzdése sikeres művelet. A föld felülete azonban olyan, miszerint még a könnyű módon felépíthető táviró huzaloknak is határt szab. Közel feküdt a gondolat, az akadályokat legyőzni s villamos összekötést még oly pontok között is létesíteni, melyek folyók, tengerek által választottak el egymástól. És már 1840-ben, tehát oly időben, midőn hazánkban a villamdelejes távirót csak egy hírből ismerték, Angolhonban meg lett pendítve az eszme, a táviró huzalokat víz alá süllyesztve vezetni. Csak hogy a negyven években még nem ismerték a guttapercha elszigetelő tulajdonságát s így nem is lehetett olyanféle huzalt szerkeszteni, a mely a vízben fekvő villamos erőt a vízzel nem közli, hanem azt egész hosszában végig vezeti. De alig készítette Dr. Werner Siemeas Berlinben 1846-ban az első guttaperchával körül vont huzalt, már arra gondoltak, miszerint folyók és tengerek fenekére ilyen elszigetelt sodronyt táviratozás céljából lerakjanak. — A nehézségek, a számos sikertelen vállalatok nem tették kishitűvé a munkás főt, hanem egyedül újabb tökéletesítésekre serkentették s így végre is 1849-ben sikerült

egy három kilométer széles tenger-szoroson keresztül minden fennakadás nélkül távirni.

Ezen, létszólóg csekély eredmény Brett I.-t felbátorította a Dover és Calais a tenger-szoroson át villamos huzallal összekötöni. Az egész távolság igaz alig több 40 kilométernél, mégis nagy merészség kellett ilyenmire 1850-ben még csak gondolni is. Brett, mint gyakorlott kereskedő, mitől sem retent vissza, a francia kormánytól kieszközölte magának az engedelmet, nagy küzdelem között egy részvény-társulatot alakított s 1850. évi augusztus hó 28-án elsüllyesztette Calais és Dover között a külön e célra gyártott 6 mérföld hosszú huzalt. Nagy volt az öröm a munka sikere felett s Anglia és Frankhon között a villamos közlekedés tényleg megindult. Egy pár napig minden jól ment. Ekkor azonban a közlekedés megszűnt a vékony huzal elszakadása következtében.

A huzat ugyanis igen gyenge volt s egyedül guttaperchával lévén bevonva, ellenállási képessége az ocean hullámaival szemben ugy szólván semmi sem volt.

(Folyt. köv.)

gorúbban foglalkozni az itt összevont kérdésekkel. Várjuk, hogy erre nem leendő szükség és a feltüntetett tanulmányok legalább ideiglenes orvoslást eredményeznek.

Egy ügyvéd.

A valutarendezés és Tisza Kálmán.

Tisza Kálmán miniszterelnök azon nyilatkozata fölött, melyeket a pénzügyi bizottság utolsó ülésén a valutarendezés kérdésében tett, különböző hírek és magyarázatok kerüngenek, melyek ugy a magyar gazdasági és pénzügyi politika tökéletesével, mint annak jellemével ellentétben állanak. A „Neue Freie Presse” „Tisza Kálmán és a valuta-kérdés” című cikkében a minisleri nyilatkozat ilyen helytelen magyarázatát egy támadás tárgyává teszi, mely már azért is minden alapot nélkülöz, minthogy egész bizonytalanságban van, a valóságunk meg nem felelő feltételekből kiindulván, helytelen következtetésekre kelle jutnia. Minthogy a „Neue Freie Presse” és a többi alkotmányhú osztrák közlöny hosszabb idő óta a valóságunk és igazságunk megfelelőleg a magyar nemzet lelkiismeretes lojalitását és nagy áldozatokat igénylő tevékenységét elismerte és minden irigység nélkül bealottta, hogy az egységes magyar állam minden foederalistikus kísérletől irtózkodó gazdasági politikájának sikerült az államháztartásban a rendet tökéletesen helyreállítani. — Az udvariasság kötelessége megkívánja, hogy a „Neue Freie Presse” téves felfogását, sine ira et studio helyesbítsük. — A „Neue Freie Presse” a többiek közt azt állítja, hogy Magyarország a valuta helyreállítását határozottan perhorreszkálja. Ezen állítás teljesen helytelen. Sőt ellenkezőleg Tisza Kálmán miniszterelnök határozottan kijelenté, hogy a magyar állam gazdasági haladásának egészen rendes tovafejlődésére a valuta rendezése nélkülözhetlen.

Minthogy azonban Tisza Kálmán a politika terén még a legjobb eszköz javára is, időelőtti tervgyártás gyakran elragadó csábításaival szemben hozzáférhetetlen, hozzátéve, hogy jelenleg oly időben, a midőn a mezőgazdaságnak nagy nehézségeket kell leküzdenie és továbbá a gazdasági kérdések egész tömege, mely az Ausztriával való kiegyezésre vonatkozik, mindenekelőtt oly megfejtésre vár, mely a monarchia mindkét államának átértett érdekeinek megfelel. — O mint már mondva volt, jelenleg nem tartja helyesnek és lehetségesnek a valuta rendezésének ép oly kiváló fontos, mint kiváló nehéz kérdését egyuttal napirendre tűzni.

A „Neue Freie Presse” tehát tökéletesen téved ha azt hiszi, hogy Magyarország a valuta helyreállítását nem akarja. — Minthogy arról megvagyunk győződve, hogy a „Neue Freie Presse” nem vitatási macacsságból cselekedett, vagy tán azért, hogy azon teljesen alaptalan vádat emelhesse, miszerint Magyarországnak a papirgazdálkodás némiképen érdekében fekszik, azt hisszük, hogy a „Neue Freie Presse” tökéletesen meg lehet elégedve azzal, ha tévedése fölül meggyőződik.

Tudjuk, hogy Tisza Kálmán és a pénzügyminiszter gróf Szapáry Gyula, valamint a magyar nemzet többsége a valuta helyreállítását a monarchia mindkét államának gazdasági szempontjából oly végezől gyanánt tekintik, melynek megvalósítására annak idején s akkor, midőn a kétségtelen eredmény előfeltételei biztosították, minden erélylyel törekedni kell. Csak hasznos lehet az, ha a publicistai discussio előkészítő módon ezen nehéz kérdés tanulmányozásával foglalkozik. De a mi a kormányok működését és esetleg tárgyalásait ilyen még meg nem érett kérdések felett illeti, ez azon czélnak, melyet egy későbbi alkalmas időben elérni akarunk, csak ártana s nem használna. Ha itt nézetkülönségről van szó, akkor az nem magára a reform-észmére vonatkozik, hanem csupán azon gazdasági reform-munkák egymásutánjának

megválasztására, melyeket a magyar államnak még végeznie kell.

A „Neue Freie Presse” nagyon téved, ha általában annak lehetőségéről szól, hogy Magyarország magatartása ez ügyben Ausztriának ártatlan. Ilyen constellatio Ausztria Magyarország együtt élésének történetében még soha sem fordult elő. Ellenkezőleg, még eddig mindig Magyarország volt az, melynek Ausztria 1867 előtt elkövetett pénzügyi hibáért és büneiért fizetnie kellett. Mindenesetre igaz, hogy azon politikai irány, melyet a „Neue Freie Presse” képvisel, épúgy mint a magyar alkotmányosság ezen osztrák pénzügyi politikáját, mely mérték nélkül s ellenőrzés nélkül adósságokat csinál, rosszalta s ellene hűdött is. De mégis tény marad az is, hogy az osztrák miniszterek: gróf Wallis, Bruck, báró Kubeck, Eichof stb. szomorú pénzügyi emlékének s pénzügyi politikájának káros következményeit Magyarországnak is viselnie kellett, épúgy az osztrák érték ismételt devalvációjának következményeit is.

Ehez járul még, hogy Magyarország e rendkívüli károkon kívül még ma is kénytelen azt a gúnyt eltűrni, hogy a magyar államhitel körülbelül 9—10% -kal alább becsülik, mint az osztrák.

Ezen pénzügyi absurdum megszüntetése hasonlóképen egyik czél, melyet a magyar pénzügyi politika első sorban elérni akar. Ha tehát a „Neue Freie Presse” azon becsületbeli kötelességéről beszél, mely a valuta helyreállítását parancsolja, mihelyt ez lehető, akkor Magyarországnak mindig azon nézethez fognak csatlakozni, mely felfogásra nézve a pénzügyi becsületre nézve a legmesszebb megy. E tekintetben szintén ki van zárva a nézetkülönség a „Neue Freie Presse” politikusaival szemben, miután a magyar állam története kézzel foghatólag bebizonyítja, hogy Magyarország aláírását, mely mindenesetre a csakis Magyarországon érvényes, alkotmányos uton volt és lesz elérhető, mindig és minden körülmények között s a legnagyobb áldozatokkal, egyetlen krajczár levonása nélkül honorálta.

A pénzügyi bizottság előadója, Hegedüs Sándor mindenesetre érdemet szerzett magának ez által, hogy a pénzügyi bizottság jelentésében szándékolt felemelítése folytán a kérdésre nézve világos situatio teremtett. Hegedüs Sándor és a pénzügyi bizottság osztrák különben a miniszterelnök Tisza Kálmán és a pénzügyminiszter gróf Szapáry Gyula nézetét, hogy a valuta helyreállításának kérdése a kormányok általi tárgyalásokra s érdemleges vitására még semmi esetre sem elég érett. A bizottsági előadó szándéka, igen alapos okokból csupán arra szorított, hogy a közvéleményt a később, alkalmas időben eszközözendő megoldására e kérdésnek előkészítő módon figyelmesre.

(Pester Correspondenz.)

Székesegyházunk apostol-szobrai.

(sch.) E világban minden mulandó. A mit az emberi ész és erő korlátoltságában örök időkre teremteni vél, azt ugyanazon erők rövid idő alatt ismét megsemmisítik. De hiába, az örökké fejlődő s tökélyre törekvő ész nem tud teremteni, a nélkül, hogy rombolással utjait ne egyengesse.

Alig három évtizeddel mulott el azóta, hogy városunk közönsége valláskülönség nélkül büszkén tekintett a székesegyházunk déli faqadéjára nagy ügygyel-bajjal felállított apostolok szobraira s az önértet bizonyos nemével figyelmeztették a vidéki szemlélot, miként e művek Pécsét készültek s hozzá az óriási anyagot is a Mecsek szolgáltatva; s ime ma e kóriások ócsárolva, művészi jellegökből kivetkötözve, egyenkint eltávolítottan állásukról s kevés hja, hogy végkép el nem pusztítottak, követe mesteröket — az enyészeten, ki még halálos ágyán is lelki örömmel beszélt róluk, mint a kik létét s művészetének teremtő erejét az utókornak hirdetni fogják.

Meghatva s szorongott szívvel néztük,

mint végzi a kényszer parancsolta vandálistus-mehéz munkáját, hogy övedzte körül ez óriási szenteket a profán kötelek s mint engedtek a gyenge emberi kéznek, mire századok vihara nem lett volna képes. Alig egy rövid óra kellett hozzá, s ott bevart a kolossus kiterítve deszkágyon — mint halott, mire a hulló hó csakhamar fehér szemfödöt borított.

A nép seregesen vándorol ravatalukhoz s oly szomorúsággal tekintenek le rájuk, mintha legkedvesebb rokonukat vesztették volna el bennök. De igazolt is e szomorúság, mert hisz velük városunknak ismét egy különlegessége hullott le.

Azt mondják — nem illettek az épület keretébe, dimenziójuk túlságos volt, compositiójuk csak utáztat, kidolgozásuk hiányos s tudja Isten, mi mindent; meglehet, de azért mégis impozáns látványt nyújtottak, domináltak az egész várost és vidéket s még szakértőkre is — tán épen dimenziójuk következtében gyakoroltak kedvező benyomást, a laikusok meg sajtóságos csodálattal tekintettek föl rájuk, mint azon keresztényóriások képmásaira, kiknek élő hitök s gyújtó szavuk egykor oly nagy művet végezett, hirdette az Isten-ember szent igéit.

Senki se csodálkozzék azért, ha mi pécsiek a sentimentalizmus bizonyos nemével regisztráljuk az eseményt, mivel ismét egy darab régi Pécs tünik el szemünk elől s az ember bizonyos dolgokban mindig conservatív.

De a ténynyel szemben már most mindenki ajkára azon kérdés toúl: Mi lesz ezután e szobrok sorsa? A seminarium kertjében fognak elhelyeztetni — ez az avatottak fellete s ha tekintjük, hogy itt a közönség elől el vannak vonva s épen olyan jól valami raktárban is fekdühetnének, nem csodálódó, ha e felvilágosítással senki sincs megalégedve. Szébb, nyit helyre kell őket állítani, ez az általános óhaj s van is indítvány elég. Fel kell vinni őket a Schnebergre, Kálváriára, Tettyére, sőt a kelkesebbek Missinát (a város fölötti hegy) jelölik ki, hadd lássa őket a fél vármegye. Legelfogadhatóbb azonban azok óhaja, kik a sétatér azon részét jelölik ki, mely a püspöki palota alatt van, oly formán, hogy képezék a püspöki kert és a sétatér közü választfalat vasráccsal összekötve.

Hogy mindez jámbor óhaj, tudjuk; pedig hiába, lehetett s kellett volna is e szobrokkal, épen mert óriások, Pécsét valami különlegességet teremteni, mit minden vidéki, ki városunkat meglátogatja, felkeres.

Különbén még nem késő, gondolkodjunk fölötte.

A pénzügyminiszterium az 1885. évre szóló egyenesadó kivetésének megállapítása tárgyában rendeletet bocsátott ki a törvényhatóságok közigazgatási bizottságaihoz és a kir. adófelügyelőkhöz, melyben az egyenesadók alá eső jövedelmek bevallására a következő határidőket tűzi ki; a házbőrvédelmi bevallások f. é. novemb. havában, a keresetadó, tüke-kamat, járadék- és bányaadók 1885. évi január 15-ig, az általános jövedelmi pótdadó 1885. év január havában, a hadmentességi díj 1885. február havában, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója 1884. év márczius második felében és a vadászatra használható lőfegyverek és vadászati jegy iránti bejelentések 1885-ik évi június havában terjesztendők be.

Törvényjavaslat a korhelyek és pazarlók ellen. Az igazságügyminiszter az 1877. XX. t. cz. módosításáról törvényjavaslatot nyújtott a képviselőház elé. E törvényjavaslat eddig nem ismert jogokat ad a községeknek. — A javaslat egyik szakasza ugyanis azt mondja: ha az 1877. XX. t. cz. 8. §-ának b) és c)

pontjainak esetében valakire nézve olyan körülmények forognak fenn, melyek folytán teljes elszegényedéstől s ennél fogva attól lehet tartani, hogy az illetékes község e tartás által való jövődöbéli megterhelhetőségnek leendő kiáltása, az illető gyámhatóság utasítása folytán a gondnokság alá helyezést az árvaszéki ügyész s kérheti. Ezek folytán a korhelyeket, lumpokat, szóval azokat, kik vagyonukat pazarolják, a községnek, illetőleg gyámhatóságnak joga lesz gondnokság alá helyezni.

Színház és művészet.

(rn) A heti műsor fénypontját Sardou vígjátéka „Az idegesek” képezte, mi ismét szép, élvezetes előadás volt, mit lényegesen az is elősegített, hogy mindenki tökéletesen betanulta szerepét. — A szép számú közönség derült hangulatban nézte végig az előadást.

A szerdai jutalom-estének anyagi eredménye Arányi Dezsőnek bizonyára még legvérmesebb reményeit is fölülmutta, miután a ház az utolsó zúgig megtelt s a közönség végtére meg is találta azt, a mit keresett, azaz jóízűket nevetett a „három jó madár” tréfás ötletén. Az est sikerében testvériesen megosztott Arányi (Lábszj) és Gyöngyi (Czerna).

Csütörtökön előadásra került üres ház előtt „Magdolna,” Wilkie Collins angol regénye után ír négyfelvonásos színmű. Reméljük, hogy ha majdan Rákosi „Magdolna”-ja fog színrre kerülni, az előadás több közönséget fog vonzani.

A székességi háza eddigi díszje, az apostolok eltávolítása ma-holnap már befejezett tény, az új apostolok pedig készülnek s Kiss a mai napig már hat szobrot modellizott. A napokban volt alkalmunk a minták fényképét látni, a mennyiben az is szobrokat fénykép után megbírálni lehet, csak a legszebben nyilatkozhatunk a művekről. Az arc kifejezések meglepő szépek, kifejezés teljesekek s különösen a draperia oly könnyű, mesterileg van elhelyezve, hogy pusztá megtekintésük is élvezetet nyújt.

Ma színrre kerül Lecoque csinos zenéjű operettje, „A kis menyecske” (Graciella), mely színpadunkon már évek óta nem adott. Holnap Rákosi Jenő eredeti népszínműve: „A Ripacosy Pista dolmánya.”

A templomi zene a múlt vasárnapi nagybörszabás előadással egész karácsonyi megszűnt s helyébe a choralenek lép; kivételt csak a decz. 8. Máriaünnep képez.

H i r e k.

Kitüntetés. Ő Felsége a király f. hó 23-án „kelt legfelső kéziratával magyar-szógyenyi és szolgálóházai Szógyeny-Márich László tárnokmestert és magyar főrendiházi elnököt az arany-gyapjas-rend lovagjává nevezte ki.

Pécs szab. kir. városi kérvénye az országgyűlésen. A legutóbbi városi közgyűlés alkalmával a rendőri bírság-pénzek csekélyisége fölött érdekes vita keletkezett, melyből Aidinger János kir. tanácsos és polgármester fejtegetései következtében kitűnt, hogy e bírság-pénzek egy nagy része az állami pénztárba fizetetik s a polgármester indítványára kimondatott, hogy a kormánytól e bírság-pénzeknek a városi pénztárba való fizetésének megengedése fog kértetni. Városunk e kérvénye november 20-án terjesztett a képviselőház elé s remélhetjük, hogy a kérvénynek sikere lesz. — Ugyanezen kérdésben Miskolczi városa is kérvénnyel járult a képviselőház elé.

A tűzoltóság újra szervezése ügyében f. hó 26-ikán szerdán délután a polgármester előnközte alatt szakulés tartatott, mely a szükséges költségek fedezeti módzatairól tanácskozott s így bátran következtethetjük azt, hogy ezen, lapunkban már oly régen és sokszor sürgetett ügy a közel jövőben megvalósul. Annnyit már most is jelezhetünk, hogy az újra szervezendő tűzoltóság a rendőrség közvetlen hatásköre alá fog helyeztetni, amit nemcsak célszerűnek, hanem, különösen a felelősségre vonatkozó szempontjából tekintve, elkerülhetetlenül szükségesnek tartunk.

A Baranyamegyei tanító testület csütörtökön igen népes gyűlést tartott a város-ház nagy termében, melyen Perczel Miklós főispán úr is mindvégig jelen volt, sőt a gyűlés befejezésekor igen szép, lelkes beszóddal bucsúzott el a tanítóktól. Az elnöki jelentésből egyelőre csak azt említhetjük föl, hogy a tanítók orsz. árvaházára eddig 400 frton fölül jött össze. A gyűlés érdekes lefolyásáról jövő számunkban hozunk bővebb tudósítást.

Magyarországon csak az a jó, mi nem magyar. Egy Nemtorozásból vett magánlevélből megtudtuk, hogy a pécsi székességi háza kifestése tárgyában a felügyelő tanács már intézkedett. Hogy a magyar festők e művészet mily magas fokára emelkedtek s köztük mily számos az elsőrangú tekintély, azt tudják és méltatják — külföldön; de nem úgy idehaza, mert ha van valami nevezetesebb munka, úgy erre még ma is külföldről hoznak egyéneket. Itt van a pécsi székességi háza kifestése. Több ízben panasz jutott el hozzánk, miként alig alkalmaznak itt magyar munkást s ha tehetnék, még napszamosokat is máshonnan hoztatnák, az anyag pedig kizárólag külföldről hozatik. Mi e panaszokra azonban nem reflektálunk, mert végre is ily nagyszabású építkezésnél sohasem elég az óvatosság, mi gyakorlatlan emberek mellett alig lehetséges, az anyagot meg ott veszik, hol olcsóbb. De hogy a művészi részről elűtessünk s még a templom belsejének kifestése is külföldi, német emberre bízzák, ez mégis meglepett. A fent említett levélből ugyanis megtudtuk, hogy a templom kifestésével valami André nevezetű német festő, egy 70 éves agastyán bízott volna meg, ki már segédmunkásokat is verbuvál; sőt megtudtuk azt is, hogy az ár, mit a műért kap, háromszázezer márká, az idő pedig, mi alatt a művet be kell fejeznie, hét év. — Ha e hír valóban bizonyul, úgy a magyar festők ellen grombább sértés még nem követhetett el s a magyar kormány nagyon is helyesen fog cselekedni, ha e művészetág művelésére már egy krajczárt sem fordít. Különben várjuk illetékes helyről e hír czáfolatát.

Hadköteleseink. A jövő, 1885-iki rendes sorozásra jelentkezni tartozó pécsi születésű és illetőségű hadkötelesek közül jelentkezésre felhiva van első korosztály 332, második korosztály 153, harmad korosztály 126; összesen 611. A jelentkezők már folyamatban vannak s minthogy ez ügyben minden legkisebb késedelem és mulasztás nagy és érzékeny kellemetlenségekkel van összekötve, az 1863—4—5-ben születettek csak a maguk érdekében cselekednek, ha az ujonczosági hivatalban mentől előbb jelentkeznek.

Meghívó. A pécs-baranyai kertészeti-egylet f. é. november hó 29-én délután 5 órakor a város-ház nagytermében közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1.) Alelnöki jelentés. 2.) Báró Majthényi jelentése. 3.) Igazgatói jelentés. 4.) Pénztári kimutatás. 5.) Jegyző választás. 6.) Folyó ügyek.

Az 1884. évi december hó 2-án, a megyei közgyűlési teremben délelőtt 10 órakor tartandó rendkívüli közgyűlés tárgysorozata: 1.) Belügyministerium körrendelete a jegyzői vizsga-bizottság megalakítása tárgyában. 2.) Közmunka- és közlekedési ministerium rendelete a Szent-Iván-sellyei ut tárgyában. 3.) Állandó választmány jelentése az iparszabályrendeletek tárgyában. 4.) Igazoló választmány jelentése a legtöbb adót fizető bizottsági ta-

gok névjegyzékének összeállítására tárgyában. 5. Tolnavármegye alispánjának meghívó levele gróf Széchenyi Sándor főispán f. évi december hó 10-én tartandó beiktatásához. 6.) Hegyháti járási szolgabíró jelentése egy, a jenői kerületben választott bizottsági tagnak haláláról.

Munka-könyvek és tanoncz bejelentések. E hó folyamán a rendőrségi hivatal tömeges és állandó, ostromnak is beillő látogatottságnak „örvevendét”, mi azon körülményben leli magyarázatát, hogy a munka-könyvek válthatásának és a tanoncz, vulgó: inas-bejelentések határideje f. hó 21-ikében állapítatott meg. Kiadatott pedig munkakönyv Pécsen 573, a Bánya-telepen 48, összesen 621, inas-bejelentés eszközöltetett 295. Minthogy a miniszteri rendeletem kitűzött határidő 21-én letelet, úgy az egyes munkaadók, mint iparúzők helyesen cselekednek, ha minél előbb jelentkeznek, mert ellenkező esetben meg fognak bírságotlanni.

Egy kis statisztika. Az 1885-ben első korosztályba lépő hadkötelesekre vonatkozólag nem lesz talán érdektelen felemlíteni, hogy 1865-ben született fiu: izraelita 27, meghalt 11; evangelikus sz. 7, meghalt 3, katolikus a belvárosban sz. 66, m. 29; a káptemplomban megkereszteltetett 48, kik közül meghalt 16; a budai külvárosban született 182, meghalt 37; a szigeti külvárosban és Récsvárosban sz. 78, m: 5; a Bánya-telepen sz: 46, m: 21. Született összesen 1865-ben 454 fiu, meghalt 124. E kimutatás szerint az izraelita, helvét, belvárosi és bányatelepi szülötteknek csaknem fele, a székességi háza megkereszteltetteknek éppen $\frac{1}{2}$ része, a budai városiaknak $\frac{1}{5}$ és a szigeti városiaknak csak $\frac{1}{7}$ része halt meg, mely utóbbi arányszám egyike a legörvendetesebbeknek.

Orszó mülovardája Bécsből legközelebb városunkba érkezik s néhány előadást fog adni a buzatéri villa nyilágítás mellett. A lovarda igen jónak ígérkezik s mint halljuk, 100 tagból és 60 lóól áll.

Esküvő. Szerdán d. u. 3 órakor vezette oltárhoz Zsiványosn Károly szigeti külvárosi fűszerkereskedő Katona Katalint Szent-Királyon. A lakodalmon a vőlegénynek számos pécsi ismerős és barátja vet részt.

Városi virilistáink. Pécs szabad kir. városi bizottságának legtöbb adót tagjainak névsora: Engel Adolf és fia 1597 frt 64 kr, Hölbling Miksa 1307 frt 05 kr, Piácsék Gyula 1212 frt 21 kr, Schapinger Joachim 1164 frt 96 kr, Jankovics Hugó 1065 frt 28 kr, Reinfeld Imre 941 frt 50 kr, Pásitzky Ede 890 frt 20 kr, Schönherr Mihály 849 frt 76 kr, Wertheimer Jakab 844 frt 17 kr, Kovácsics János 843 frt, id. Scholtz Antal 729 frt 32 kr, Pucher Vilmos 697 frt 37 kr, Sipőcz István 683 frt 25 kr, Köröstyös Imre 670 frt 22 kr, Hámerli János 636 frt 92 kr, Weidinger Ferenc 633 frt 91 kr, Littke József 608 frt 41 kr, Förster Béla 606 frt 67 kr, ifj. Soltz Antal 606 frt 18 kr, Klein Jakab 603 frt, Krauze Ignác 596 frt 71 kr, Mayer Nándor 572 frt 53 krt, Schvarcz József 569 frt 22 krt, Trenchiner Joachim 560 frt 95 kr, ifj. Engel Adolf 550 frt 98 kr, Gadó József Nagy 523 frt 20 kr, Vasváry György 521 frt 90 kr, Ratkovics Ferenc 517 frt 49 kr, Raif Károly 503 frt 70 kr, Kindl Ferenc 478 frt 93 kr, Hoffman Károly 468 frt 25 kr, Erreth Antal 451 frt 83 kr, Simon János 450 frt 53 kr, Jusztusz Lípót 445 frt 59 kr, Brunner Mihály 436 frt 75 kr, Matros János 434 frt, Mestrits Imre 423 frt 29 kr, Pirnbauer János 420 frt 21 kr, Zsolnay Vilmos 414 frt 99 kr, Trixler Alajos 411 frt 75 kr, Bartok József 410 frt 97 kr, Sauter Gusztáv 409 frt 71 kr, Eizer János 402 frt 43 kr, Krautzak János 397 frt 20 kr, Kucsénics Henrik 396 frt 79 kr, Böhm C. F. 392 frt 35 kr, Orf Gáspár 390 frt 62 kr, Ludvig János 389 frt 68 kr, Krausz Simon 387 frt 45 kr, Bedő Károly 385 frt 88 kr, Fekete Mihály 380 frt 06 kr, Stein Mór 370 frt 72 kr, Mülher Alajos 355 frt 82 kr, Pintér József 346 frt 72 kr, Erreth

János 243 frt 18 kr., Steiner Lázár 338 frt 28 kr., Engeszer Miklós 331 frt 02 kr. E névsor kiigazítására vagy megváltoztatására vonatkozó felszólalások folyó évi december hó 12-ikéig a városi főjegyzői hivatalnál tétethetnek meg.

A színházi játékrönd e hétre következők: Szombat: „A kis menyecske” (Graciella) szép zenéjű kedves melódiajú operette Leocoquetól. Vasárnap: „A Ripacos Pista dolmánya” népszínmű Rákositól, mely itt már évek óta nem adatott elő és annak idejében kedvelt és mulattató darabnak ismertetett. Hétfőn Bodroginé jutalmára „Proletárok” színmű Csikytól. — Kedden: „Gasparone” operette Milöckertől. — Szerdán érdekes új d o n s á g l e s z „A buborékok” Csiky új vígjátéka itt először, a darab tartalma igen mulattató és érdekesen tanulságos, a mai divat-korságot találon szatirizálja. — Csütörtökön Ferenczi jutalmára a „londoni koldusok” színmű — mulattató és hatásos részlettel.

Garádzalkodó katonai őrjárat. Vasárnap éjjel a szigeti külvárosi „Fekete Sas” korcsmában egy katonai őrjárat boroztatott egész 1/2 12 óráig, midőn is a korcsmáros felszólította őket, hogy hagyják el helyiségét, mert neki azt a törvény értelmében be kell zárnia. A katonák azonban nem hajtottak az okos szóra, s míg a korcsmáros rendőrökért ment, ők a korcsma ablakait összetörték s csak úgy vonultak el. A megérkező rendőrök utánok mentek, mit a katonák észrevéve, vezetőjük szavára lövéssre készültek ugyan, azonban rendőreink higgadt magaviselete következtében összeütközésre, minek a legsajnosabb következményei lehettek volna, nem került a dolog. Reméljük, hogy városi hatóságunk átiratára a katonai parancsnokság, ámbár ez ügyben tőle még értesítés nem érkezett, az a rendezővel a törvény szigorát éreztetni fogja.

A „Mohácsi Dalárda” tisztikara. A „Mohácsi Dalárda” f. hó 16-án tartotta évi rendes közgyűlést, melyen, mint a „Mohács és Vidéke” írja, Deutsch Lipót elnöki állásáról nagy elfoglaltsága miatt leköszönvén, érdemeinek jegyzőkönyvben leendő megörökítése mellett tiszteletbeli elnöknek választott meg, elnökké pedig dr. Serli Sándor, majd ennek leköszönése után a tiszteletbeli elnök ajánlatára Erdődy Gyula kiáltott ki. Alélnök lett: Filep E., pénztáros: Toldy J., jegyző: Mucska J., I. karmester: Kerner Róbert, II. karmester: Kisszily Andor, választmányi tagok: Brangart L., Jahoda E., Reberits K. és Bernát Mihály.

Két jutalmójáték lesz jövő héten színházunkban, mivel e tekintetben a szingazgatónak ez évben nagyobb a kötelezettsége, mint az előző évben volt. — Bodroginé javára hétfőn Csiky szép színműve, a „Proletárok” kerül előadásra, melyben Bodroginé Dénes a Mosolygó- és Bodrogi Lina Irén szerepében fog fellépni. A jutalmazandó igen kiváló alakítást mutathat be „a dícső vértanu özvegye” szerepében. — A másik jutalmójáték csütörtökön lesz „A londoni koldusdiák” ismert jó színmű színrehozásával — Ferenczi javára. Ajánljuk mindkét szorgalmas és tehetséges tagját színtársulatunknak a közönség figyelmébe.

Vegyes hírek. A m. tud. a k a d e m i a e hó 24-én ülést tartott, melyen Tóth Lőrincz rendes tag mondott emlékbeszédet Zsivora György lev. tag fölött. A Lónyai fölötti emlékbeszéd megtartására Fraknói főtitkár Trefort Agost minisztert kérte fel, a ki azt el is fogadta. — A Kisfaludy-társaság szerdán, folyó hó 26-án ülést tartott. — A magyar származású Dürer Albert nak leghíresebb képe, mely Holzschuber Hieronymust ábrázolja, a berlini muzeum megvásárolta egy millió márkáért. — Miklós Dezső költői földbirtokos jegyet váltott özvegy Kenesey Lajosné, szül. Gelsei Bíró Magdolna leányáival, Margittal. — Kadarkuti főorvosnak dr. Ferenczy Bernárd volt pápai kórházi főorvos választott meg. — Pulszky Ferenc az iparos körben nagy

érdekű felolvasást tartott „A magyar nemzeti művészetről. — György Vilmos egészségügyi állapotában öröndetes javulás állott be. A beteg író barátja, dr. Bakody Tivadar egyetemi tanár gyógyítja. — Dr. Kele Antal kanizsai ügyvéd eljegyezte Gombossy Rózsa kislányt. — Cyprus szigetén a sásák évenként oly borzasztóan pusztítanak, hogy a lakosoknak, ha éhséget nem akarnak szenvedni, rendszeres író hadjáratot kell ellenük tartani. — A villányi ifjuság f. hó 15-én a villányi olvasókör javára szépen sikerült zártkörű táncestet rendezett.

Tisztelt olvasóink figyelmét felhívjuk a Stein M. és Valentin & Co. Hamburgi két jóhírnevű cégnek „Hamburgi Pénzsorsjegy”-re vonatkozó hirdetésére, mely kétségen kívül megérdemli a közönség érdeklődését s mindenkinnek alkalmat nyújt, hogy csekély kiadással szerencsét próbáljon.

A pécsi sertiéshizláló társaság heti tudósítása.

Felhajtás: 542 darab kövér disznó. 78 drb sovány disznó. — 17 drb süldő.

Arak: kövér disznó, minőség szerint 48 kr. kig.-kint. Páronkint 45 kgr. életsúly leszámitásával.

Süldők: 35 kr. kig.-kint életsúlyban.

I r o d a l o m .

Az „Ország-Világ” XXIII-ik füzeté a szokott változatot, érdekes és mi fő: értékes tartalommal jelent meg. Tartalmából felsoroljuk itt a következőket: 45. szám. Fejérvány Géza báró honvédelmi miniszter (Arcképpel). — Maria Terézia. (Mutatvány egy nagyobb essay-ból) Irta Tóth Lőrincz. — Hogy ellenem csoportja... Költmény Tolnai Lajos-tól. — A havasok királyója. Történelmi regény. P. Szathmáry Ádám-tól. — Budapest 1617-ben. (Képpel). — Holdvilágnál. Rajz. Sacher Masoch-tól. Fordította Jászni Sándor. — Csiga-szedők Genuában. (Képpel). — Gróf Lónyai Megyhért (Arcképpel). — Horváth Cyrill — Hiába kérded... Költmény. Rónaszei Gusztáv-tól. — Akarat és tudás. Észrevételek Buckle rendszeréhez. P. Juhász Ö.-től — Aty-szovsky J. Kaposi Béla-tól. — A hét története. M—th K—n-től. — Az üres hely. (Képpel). — Blaine Gillespie James. (Arcképpel). — Irodalom. — Színház. — Művészet. — Kiállítás. — Gyászrovat. Különfélek. — Sakk — Rejtvények. — Naptár — Hirdetéseik. 46. szám Benczur Gyula (Arcképpel). — Maria Terézia. (Mutatvány egy nagyobb essay-ból) Irta Tóth Lőrincz. — Emlék-lapok Költmény. Lévy József-től. — Az udvarlás napjai. Elbeszélés Szepfaludy Ö. Ferencz-től. — A gyermeköltöztes. Kemenzky Kálmán-tól. — Horváth Cyrill, Költmény Dalmady Gyözö-től. — A havasok királyója. Történelmi regény. P. Szathmári Károly-tól. — A város ténen. Székely népmese. Benedek Elek-től. — cseppár. Magyarországon. (Képpel) — Jón a fekete ember. (Képpel). — Holdvilágnál Rajz. Sacher Masoch-tól. Fordította Jászni Sándor. — A mítcsarnok ösi kiállítása. Vértess József-től — Pozsony 1650-ben (Képpel). — A hét története. Szerkesztő-től — Anyai öröm. (Képpel) — A nagymama. (Képpel). — Irodalom — Színház — Művészet. — Hymen. — Gyászrovat — Különfélek. — Sakk — Rejtvények. — Naptár. — Hirdetéseik. Ismételt ajánljuk e kitűnő szerkesztett, gazdagon illusztrált vállalatot t. olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára: negyedévre, 2 frt 50 kr. Az előfizetéseik legzélszerűbben postautalvánnyal az „Ország-Világ” kiadóhivatalába (Budapest, Gránátos-utca 6. sz.) küldendők.

Az „Ország-Világ” 47-ik száma a szokott változatot, érdekes és mi fő: értékes talommal jelent meg. Tartalmából felsoroljuk itt a következőket: Maria Valéria főhercegnő. Arcképpel. Egyes Gézától. — Maria Terézia. Mutatvány egy nagyobb essayból Irta Tóth Lőrincz. — Merengés. Költmény. Jakabb Ödöntől. — A csillagokban meg van írva. Az „Ország-Világ” számára írta Sacher Masoch; az eredeti kéziratból fordította Jászni Sándor. — Kolozsvár 1617-ben. Képpel. — Japán népmese Sz. V.-től. — Múltárlat. — Osi kiállítás. „Az ő nótája” Temple János festménye. A piaristák templomában. Költmény. Dalmady Gyözö-től — Az udvarlás napjai. Elbeszélés. Szepfaludy Ö. Ferencz-től. — Az ábrándozó képpel — Abdul Hamid szultán és a török birodalom. (Afrikai és ázsiai uti tapasztalataim) Stoczek Károlytól. — Szeretni örökre. Költmény Képpel. A havasok királyója. Történelmi regény. P. Szathmári Károlytól. (Folyt.) — A hét története. M—th K—n-től. Állandó rovatok: Irodalom és tudomány, színház, művészet, hymen, gyászrovat, különfélek, rejtvények, naptár, hirdetéseik. Előfizetési ára egész évre 5 frt

A képes „Kiállítási Lapok” Ráth Károly által szerkesztett november, 15-iki (23.) száma megjelent a Deutsch M. féle műv. intézet díszes kiadásában a kö-

vetkező sakszerű tartalommal: Hivatali bizottságok alakítása és bíralati eljárás. Általános jury-szabályzat. — A belépti jegyek kiállítás- és kezelése. — Felhívás a tejjgazdasági gyűjteményes kiállítás tárgyában. A tejjgazdasági gyűjteményes kiállítás szabályzata (1.) — Kiállítás Kronika: Időleges kiállítások kalendáriuma. Az elfogadott bejelentések csoportok szerinti kimutatása. Iparoktatási csoport. Al-tali termények. Egészségügyi csoport. A hazai gyógyfürdők a kiállításon. Kongresszusok. Kiállítási szabályzatok jegyzéke. Vegyes. Gazdasági gőpverseny. Párisi világiállítás. — Elfogadott bejelentések városok szerint összeállítva: XIX. cs. Sokszorosított műiparágak. — Úvegédények a VIII. cs. élelmi ipar-cikkek számára (10 ábrával). — Hirdetések.

A „Gondülő” 10. száma megjelent a következő változatot tartalommal: Székely támad: Székely bánja, történelmi regény P. Szathmáry Károlytól (folyt.). Izzak, regény, írta Kazár Emil (folyt.). — Hullanak az ágról költem. Thuróczy Endrétől. — A club, regényes korrajz, írta Mikszáth Kálmán (folytatás); Palkó vitéz, regény, írta Margitay Dezső (folytatás); A paraszt-gróf fia, társadalmi regény Sziklay János-tól (folytatás); Rontó Pál, verses regény írta gróf Gvadányi József 1793-ban (folytatás); Ki lesz az örökös? Hartmann-Plön regénye, magyarosította Mártonfi Frigyes, (folytatás); A resconto, népies rajz Szofi Péter-től. — A boríték tartalma: Ház és tüzhely; Fagydag ellen; halál megörzése; gesztenye feljutt; csuka saláta. — Vegyesek. A mit szivesen látunk; csak gazdálkodva; furcsa értelmezés; esztan- nos felelet; tisztaltán hangok — Talányok; talányfejtők; szerkesztői posta. Figyelmeljünk olvasóinkat a leket és érkelést emelő olvasmányokban bővelkedő „Gondülő”-re, melyből a kiadó szivesen szolgál mutatványszámmal. A „Gondülő” megjelen minden vasárnap három sűrűn nyomtatott iven fényvív: színes borítékkal. Előfizetési ára. egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 15 kr. Kapható minden könyvkereskedésben; az újonnan beléptet előfizetők az eddig megjelent 10 számot azonnal megkapják. Az előfizetési pénz Székely Aladár kiadótulajdonoshoz küldendő, Budapest VII. Dob-utca 14.

Petőfi Sándor összes költeményel az Athenaeum részvényársulat kiadásában megjelent: Hazai művészek rajzával díszített második népies kiadás. A költő arcképpel, Nagy 8-adrét, 478 lap — Köl-tészeti irodalmunk e legnepszerűbb alakjának összes verses műveit veszi e kötetben az olvasó. Hogy e költemények a nép körében, melynek e kötet öncságságánál fogva szánva van, minő nagy tért hódítottak s egyre terjednek, tanúsítja az a körülmény, hogy a jelen kötethez hasonló, de kevesebb illusztrációval ellátott első népies kiadás megjelenése óta, rövid idő-közökben, három más kiadás került a könyvtárczra. Az előttünk fekvő díszes kötetet a költő arcképe s 85 sikerült illusztráció ékesíti, melyek közül 53, a nagy díszkiadás válogatott képei után, kizárólag e kiadás számára készült. A mű nyomai kiállítás, az anyag terjedelme daczra, nem túltömött, mint az e fajta külföldi remekelő kiadványai, sőt apró, de tiszta betűi könnyen olvasható s a szemet nem rontják. Külseje pedig oly díszes, hogy „népies elnevezése mellett a szalon asztalán is helyet foglalhat. Azoknak aki a nagy költő összes költeményeit, illetőleg ily alakú teljes kiadást még nem bírták, melegen ajánljuk e szép s a mellett jutányos kötetet. Kapható az Athenaeum társulat könyvkiadó-hivatalában: IV. Ferencziki-tere 3. sz. Ára díszes piros vaszonkötésben 2 frt 50 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Fekete Mihály.

Vasárnap

November 30-án

a Scholcz-féle sörarsnokok összes helyiségeiben az 52-ik gyalog-ezred katonazenekara

nagy zeneestetlyt

rendez, a többi között:

Nagy-Szeben!!

10 percz!!

tréfás vasuti egyveleg.

Belépt díj 25 kr. Kezdeté fél 8-kor.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések utána melyek a hirdető-félek külön lakoziméval is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra is pontosan válaszolunk, ha a válaszra szükséges póstabélyeg beklüdtet.

Tanítónő tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy hajlandó hához járva oktatást adni az I-VI. elemi iskolába járó lányoknak a kézi-munkákban és a zongora elemeiben is. Bővebbet a kiadó-hivatal.

Egy öreg asszonysághoz az esti órákra egy felolvasónő keresztek, ki a magyar és német nyelvben gyakorolt.

Egy még jó karban levő nyolcz octávás zongora 25 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy öt év óta játszott jó karban levő gordonka 15 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatal.

Pincze kerestetik ezer akóra, bővebb tudósítás a kiadóhivatalban.

H I R D E T É S E K .

Pacher E. Pécssett.

Szécsényi-tér 17. sz. a bazar alatt.

Ajánlja újonnan dusan felszerelt nagy raktárát,

karácsonyi és ujévi

ajándékoknak alkalmas czikkekből, u. m. üveg, porcellán és majolica ivó és étkezészetek és dísz tárgyak.

Kiváló izlésű Salon asztali és függő lámpák és csillárok, fa, bőr, plüsch-érez és china-ezüst dísz tárgyak, tajt-pipák és szipkák, utazó táskák, női táskák és díszkosarak, mindennemű illatszerek és szappanok és számtalan itt fel nem sorolt czikke minden versenyt felülmuló jutányos árakban. Továbbá:

Gyermekjátékokból

leszállított áron.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel
PACHER EDE.

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen.

Erdem-éremmel kitüntetett

SCHULHOF KÁROLY ROBERT,
Manchesteri lakos által feltalált és
osztrák császári kizárólagos magyar kir. szabadalmát nyert

Szopiana-Szájszesz

Hatása:

1. Szopiana-szájszesz a száj- és orrüregek (odvas vagy mű-fogak, dohányzás vagy bármilyen más okból eredő) minden büzet nyomtalanul eltávolítja.
2. Erősíti a petyhüdt foghúst és az ingó fogakat, az utóbiaknak visszaadja természetes fehér színüket, meggyógyítja a fogok képződését, védi a fogak zománzatát és óvja a fogfájást ellen.
3. A száj- és orrüregek mindennemű súlyos (skorbutikus) bántalmait gyógyítja, aditi és pirosítja a foghúst és edzi a nyákhártyát.
4. A már létező fogfájást eltávolítja, ha a fájó fog husa pár csepp- vizzel nem elegyített szájszeszszel megdövesztetik.
5. Diphteritis és más torokbajoknáligen sikeres gargarizáló szer.

Ára kicsinyben 1 üvegnek 1 frt 25kr. o. é.

Raktárak: *Sipőcz István* gyógyszerésznél Pécssett, *Török József* gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb vidéki gyógyszer-tárban. *Biró János* gyógyszerész úrnál Kolozsvárott. 8

Főraktár:

Dr. Schulhof Adolf urnál Pécssett.

Több mint 800 elismerő bizonyítványok orvosi tekintélyektől előmutathatók.

4116. szám.

kiad. 1884.

Pályázati hirdetmény.

Villány, Virágos és Herczeg-Szent-Márton kis községek szövetkezetéből álló, 1000 frt évi javadalmazással, szabad lakással, és 3/4 hold rét használatával egybekötött „Villányi körjegyzői állomás, lemondás folytán végleg megürülvén, annak az 1871. XVIII. t. cz. 74. 83. és 84. §§-ai értelmében leendő betöltésére határidőül folyó 1884. évi december hó 2-ik napja d. e. 9 óráját tűzöm ki Villány községébe, a körjegyzői lakhoz. — Miről a pályázni óhajtok azzal értesítettnek, miként a jegyzői szigorlat sikeres letételét igazoló „képeségi bizonyítvánnyal“ felszerelt kérvényeiket bezárólag folyó 1884. évi december hó 1-ig hozzám benyujtsák; mert netán később benyujtott folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Kelt Dárdán, 1884. évi november 23-án.

Mayer Béla,
szolgabíró.

„Szerencsi-féle család kávé“

a kedvencz italunk felülmulhatlan pótolmánya, rövid idő alatt számos barátinót és barátot szerzett. Ezen eredmény különben is természetes, a mennyiben a kávé nemcsak olcsóbb, hanem zamatosabb. tápláléko nyabb és egészségesebb is lesz, ha három kanál valódi szemes kávéhoz egy kanálnyi

„Szerencsi-féle család kávé“

vétezik.

Igen tisztelt asszonyság!

Sziveskedjék fenti állítás alaposságáról meggyőződést szerezni és a

„Szerencsi-féle család kávéval“ kísérletet tenni.

Néhányszori használatba vétele után azon meggyőződésre fog jutni, hogy a legjobb kávépótlék a

„Szerencsi-féle család-kávé“

mely a legtöbb fűszerüzletben és pedig faládácskákban 10, 15, 20 krjával, csomagokban 3, 4, 5 krjával kapható.

Eladó egy

ponny-ló,

nyeregbe és kocsiba jól treszszirozza. Tudakozódní lehet

Mártonfi Pálnál
a színháznál.

Felhívás.

A „pécsi kölcsönös segélyző-egylet“

helybenhagyott alapszabályainak 5. és 37-ik §-ai értelmében 6-tól 6 évig tartó évtársulatokból alakulván, hogy a kitüzött szép céljainak megfelelőleg szakadatlanul fennállhasson, minden év kezdetével új évtársulatoknak alakulása szükséges.

Mint hogy azonban egy-egy évtársulat megalakulásához legalább 200 törzsbetét aláírása kívántatik, annál fogva a jövő évi társulat megalakulhatása végett a mai naptól kezdve az

**aláírási-iv a társulat helyiségeiben — Pécsen
Király- vagy főutcza 21. sz. alatt Blauhorn-féle
házban — nyitva álland.**

Mindazok tehát, kik az új társulatba belépni s az egylet közhasznú célját hozzájárulásukkal támogatni szándékoznak, ezzel tisztelettel felhivatnak, miszerint f. év december 28-ig a kijelelt 1 részlet után 1 frt beiratási díj letétele mellett nekik sajátkezüleg s kötelezőleg leendő beírása végett a délelőtti hivatalos órákban megjelenni sziveskedjenek, a hol kívánatra az alapszabályok is megkaphatók.

A mint az alapszabályokban megkivánt 200 törzsbetét aláírva leendő, a t. cz. közönség a jövő évi új társulat megalakulásáról külön hirdetmény által fog értesíttetni.

Azok, kik az alapszabályszerű heti betételeket egyszerre akarják befizetni, ezt az igazgató-választmány 1872. évi december 10-én kelt határozata szerint az év elején az 1 frt beiratási díj letétele mellett egy részlet után 130 frttal az egész társulati hat évre megtehetik, e mellett mindazon jogokban és kedvezményekben részesülnek, melyek az alapszabályok értelmében a társulati tagokat megilletik.

Ha tekintetbe vétetik, mikép az eddigi tapasztalat szerint egy részlet után a társulati évek leteltével a tagok körülbelül 200 frt osztalékot kapnak, s a mellett, hogy 156 frt helyett csak 130 frt tőkét fizetnek be, mégis 60—70 frt kamatnyereményben részesülnek; az előny, mely az illetőkre, kik kész tőkével rendelkeznek, ezen módozathoz járul, bővebb magyarázatot nem szükséges.

Egyébként a számitás részletei iránt felvilágosítással kívánatra az igazgatóság készséggel szolgál.

Kelt Pécsen, 1884. évi nov. 7-én tartott igazgató-tanácsi ülésből.

Sey László,
ig. elnök.